



มองโลก แข่งขัน

COMPETITION FOCUS

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า



ล้งผู้รับซื้อผลไม้ กับพฤติกรรมที่ไม่เป็นธรรม ภายใต้กฎหมายการแข่งขันทางการค้า

- ① สถานการณ์ทางการค้าในธุรกิจรับซื้อผลไม้ที่ผ่านมา
- ② พฤติกรรมรับซื้อผลไม้ที่เข้าข่ายฝ่าฝืนกฎหมายการแข่งขันทางการค้า



Vol. **64**
Sep 2020

ล้งผู้รับซื้อผลไม้ กับพฤติกรรมที่ไม่เป็นธรรม

ภายใต้กฎหมายการแข่งขันทางการค้า

ช่วงหลายปีที่ผ่านมา คนไทยอาจจะได้ข่าวเกี่ยวกับผู้รับซื้อผลไม้ (ล้ง) ชาวต่างชาติที่ได้กว้านซื้อผลไม้จากเกษตรกรในพื้นที่ต่างจังหวัด เพื่อนำสินค้าส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ โดยเฉพาะผู้บริโภควัยรุ่นที่นิยมรับประทานผลไม้ไทยเพราะเชื่อมั่นในคุณภาพและรสชาติที่ถูกปาก ทั้งนี้ นอกจากการกว้านซื้อผลไม้โดยตรงของล้งชาวต่างชาติแล้ว ยังมีการรับซื้อผลไม้จากเกษตรกรอย่างไม่เป็นธรรม เช่น การกดราคารับซื้อผลไม้ในราคาต่ำ การเลือกเก็บผลไม้บางส่วนหรือเก็บผลไม้ไม่ครบตามจำนวนที่ตกลงไว้ในสัญญา ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถขายผลไม้ให้ผู้รับซื้อผลไม้รายอื่นได้หรือขายผลไม้ได้ในราคาที่ลดลง ในขณะที่ล้งชาวไทยที่ต้องการรับซื้อผลไม้ก็เสียเปรียบและไม่สามารถแข่งขันได้ ก็อาจต้องออกจากตลาดในที่สุด

จุลสารมองโลกแข่งขันฉบับนี้ จึงขอนำเสนอสภาพปัญหาของพฤติกรรมที่ไม่เป็นธรรมภายใต้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าเกี่ยวกับผู้รับซื้อผลไม้ (ล้ง) และสาระสำคัญของร่างประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (กขค.) เรื่อง แนวทางการพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม และการกระทำอันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจรับซื้อผลไม้ที่จะนำไปสู่การบังคับใช้ต่อไปในอนาคต





สถานการณ์ทางการค้า ในธุรกิจรับซื้อผลไม้ ที่ผ่านมา

ประเทศไทยนับว่าเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ที่เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร จนได้ชื่อว่าเป็นแหล่งอาหารสำคัญแห่งหนึ่งของโลก โดยเฉพาะผลไม้ไทยนั้นเป็นผลผลิตส่งออกที่ชาวต่างชาติชื่นชอบและนิยมรับประทาน ในปี 2562 พบว่า ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกผลไม้สดอยู่ที่ 113,124 ล้านบาท และตลาดมีแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่องโดยประเทศที่ประเทศไทยส่งออกผลไม้สูงสุด 5 อันดับ ได้แก่ จีน เวียดนาม สหรัฐอเมริกา และอินโดนีเซีย ส่วนผลไม้ที่ประเทศไทยส่งออกมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ทุเรียน ลำไย และมังคุด¹

ข้อมูลจากรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติในจังหวัดจันทบุรี ของคณะกรรมการการพาณิชย์การอุตสาหกรรมและการแรงงาน สถาบันบัญญัติแห่งชาติ พบว่า แต่เดิมนั้นประเทศไทยมักประสบปัญหาผลไม้ล้นตลาดและมีราคาตกต่ำในช่วงฤดูการผลิตผลไม้ส่งออกสู่ตลาด เนื่องจากเกิดภาวะที่ปริมาณผลไม้มากกว่าความต้องการบริโภคในตลาด แต่ปัจจุบันพบว่าผลไม้ในประเทศ

เป็นที่ต้องการของต่างประเทศ เนื่องจากทำให้เกิดภาวะที่ความต้องการบริโภคสูงกว่าปริมาณผลไม้ผลไม้จึงมีราคาสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุเรียน มังคุด มะม่วง และเงาะ ส่งผลให้มีการล้นตันยางและหันมาปลูกผลไม้กันมากขึ้น

ในอดีตเกษตรกรจะดูแลการเพาะปลูกการผลิตและขายผลไม้ให้พ่อค้า จากนั้นพ่อค้าจะเป็นผู้ขนส่งและกระจายผลไม้ส่งเข้าสู่ตลาดผลไม้ในประเทศ แต่ต่อมาระยะหลัง เริ่มมีพ่อค้าชาวต่างชาติเข้ามาตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้หรือล้งรับซื้อผลไม้ถึงในสวนและส่งออก เช่น ลำไย ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาแล้วในภาคเหนือ วิธีการการค้าในลักษณะดังกล่าวได้แพร่กระจายไปสู่ตลาดผลไม้ชนิดอื่น ๆ ในหลายจังหวัด โดยเฉพาะกลุ่มจังหวัดในภาคตะวันออก

หากพิจารณาในแง่ดีแล้ว การที่ผู้ประกอบการธุรกิจชาวต่างชาติให้ความสนใจเข้ามารับซื้อผลไม้และตั้งล้งรับซื้อผลไม้ในประเทศไทยย่อมส่งผลดีต่อเกษตรกรชาวไทยที่ทำให้ได้ราคาซื้อผลไม้ที่สูงขึ้น เนื่องจากประเทศจีนยังเป็นตลาดหลักสำหรับผลไม้ไทย แต่ด้วยล้งชาวต่างชาติมีเงินทุนมากกว่าล้งชาวไทยในพื้นที่ส่งผลให้ล้งชาวต่างชาติสามารถครอบงำและผูกขาดตลาดการค้าผลไม้ของไทยในภูมิภาคต่าง ๆ รวมถึงกลายเป็นผู้กำหนดราคาผลไม้ไทยได้ในอนาคต โดยเฉพาะหากอยู่ในสภาวะที่ผลไม้มีจำนวนมากหรือล้นตลาด ล้งชาวต่างชาติก็สามารถคัดเกรดผลไม้และกดราคารับซื้อจากเกษตรกรชาวไทยได้ ส่วนผู้บริโภคชาวไทยก็จะกลายเป็นผู้ที่ต้องรับประทานสินค้าที่คุณภาพไม่ดี

ดังนั้น หากไม่มีมาตรการในการควบคุมการดำเนินธุรกิจในตลาดผลไม้ไทยแล้ว ก็อาจส่งผลกระทบต่อเกษตรกรราคารับซื้อผลไม้ และการแข่งขันในตลาดผลไม้ได้เช่น กรณีที่เคยเกิดขึ้นกับลำไยในพื้นที่ภาคเหนือ ซึ่งเมื่อราคารับซื้อลำไยตกต่ำ ภาครัฐพยายามเข้าไปช่วยเหลือเกษตรกรโดยออกมาตรการกำหนดราคารับซื้อเพื่อดีงราคาลำไยให้สูงขึ้น แต่ปรากฏว่าการออกมาตรการดังกล่าวไม่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาราคาลำไยตกต่ำได้เนื่องจากผู้รับซื้อผลไม้หรือโรงคัดบรรจุผลไม้ส่วนใหญ่อยู่ในมือของล้งชาวต่างชาติถึง 80% และได้มีการรวมตัวกันหยุดรับซื้อลำไยทันที²

ปี 2562 ประเทศไทยมีมูลค่า
การส่งออกผลไม้สดอยู่ที่

113,124
ล้านบาท



ประเทศที่ประเทศไทยส่งออกผลไม้สูงสุด 5 อันดับ



ผลไม้ที่ประเทศไทย
ส่งออกมากที่สุด
3 อันดับ



¹<https://www.mitihoon.com/2020/03/04/164053/> (บีบีเอ็น, DITP แปรวิกฤตเป็นโอกาส จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจ รุกตลาดส่งออกผลไม้ คาดซื้อขายกว่า 1,500 ล้านบาท, เผยแพร่ 4 มีนาคม 2563) สืบค้น 30 มิถุนายน 2563)

²รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ (ล้ง) ของผู้ประกอบการชาวต่างชาติในจังหวัดจันทบุรี ของคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สถาบันบัญญัติแห่งชาติ

พฤติกรรมรับซื้อผลไม้ที่เข้าข่ายฝ่าฝืน กฎหมายการแข่งขันทางการค้า

ในสถานการณ์ของตลาด หากผลผลิตจากเกษตรกรมีปริมาณน้อยกว่าความต้องการของผู้บริโภค เกษตรกรย่อมได้ราคาซื้อที่สูงขึ้น แต่หากผลผลิตจากเกษตรกรมีปริมาณมากในขณะที่ความต้องการของผู้บริโภคมีจำนวนน้อย ประกอบกับผลไม้ก็เป็นสินค้าที่เน่าเสียง่ายและมีช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยวสั้น นำมาสู่สภาพที่เกษตรกรต้องจำใจขายและถูกกดราคาจากผู้รับซื้อผลไม้ (ล้ง) ซึ่งอาจนำไปสู่การปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมของผู้รับซื้อผลไม้ อันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่เกษตรกรตามมาตรา 57 แห่ง พ.ร.บ.การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 หรืออาจนำไปสู่การร่วมกันทำให้เกิดการผูกขาด ลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันทางการค้าตามมาตรา 54 แห่ง พ.ร.บ.การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

จากพฤติกรรมและข้อกฎหมายข้างต้น คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (กชค.) ได้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ควรกำหนดแนวทางการพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม และการกระทำอันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจรับซื้อผลไม้ จึงได้มีการจัดทำร่างประกาศกชค. เรื่องแนวทางการพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม และการกระทำอันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจรับซื้อผลไม้ ซึ่งจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (www.otcc.or.th) ระหว่างวันที่ 8 พฤษภาคม ถึง 6 มิถุนายน 2563 ที่ผ่านมา⁵ ทั้งนี้ ได้มีการนำความคิดเห็นที่ได้รับมาประกอบการพิจารณา

ร่างประกาศดังกล่าว และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2563

ประกาศฉบับนี้ได้ให้นิยามของคำว่า “ผู้รับซื้อผลไม้” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจรับซื้อผลไม้หรือรับซื้อแล้วนำมาคัดบรรจุในหีบห่อหรือภาชนะใด ๆ เพื่อผลิตหรือจำหน่ายต่อภายในหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร และเข้าทำสัญญากับเกษตรกรหรือที่เรียกว่า “ล้ง” ในขณะที่ “เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งเป็นผู้ผลิตเพื่อจำหน่ายผลไม้ และเข้าทำสัญญากับผู้รับซื้อผลไม้ ทั้งนี้ “สัญญา” หมายความว่า สัญญาซื้อขายหรือสัญญาจะซื้อจะขายผลไม้หรือที่เรียกเป็นอย่างอื่นที่จัดทำขึ้นระหว่างผู้รับซื้อผลไม้กับเกษตรกร

หลักการสำคัญของการปฏิบัติทางการค้าระหว่างผู้รับซื้อผลไม้ (ล้ง) กับเกษตรกรผู้ผลิตเพื่อจำหน่ายผลไม้ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักการประกอบธุรกิจที่เสรีและเป็นธรรม โดยเป็นการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นการบังคับ ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ ไม่เป็นการจำกัดหรือขัดขวางการประกอบธุรกิจของผู้อื่นอย่างไม่เป็นธรรม มีบรรทัดฐาน มีสัญญาที่เป็นธรรม ไม่เป็นการใช้อำนาจต่อรองที่เหนือกว่าอย่างไม่เป็นธรรมหรือเป็นการกำหนดเงื่อนไขทางการค้าอันเป็นการจำกัดหรือขัดขวางการประกอบธุรกิจของผู้อื่นอย่างไม่เป็นธรรมและเป็นการดำเนินการตามธุรกิจปกติที่มีเหตุผลอธิบายได้ ทั้งนี้ กรณีการปฏิบัติทางการค้าของผู้รับซื้อผลไม้ที่อาจเข้าข่ายเป็นพฤติกรรมที่มีความผิดตามกฎหมายการแข่งขันทางการค้า มีอยู่ด้วยกัน 2 กรณี ดังนี้



⁵<https://otcc.or.th/news/2020/05/08/guideline-trade-fruit-trade-protection/> (สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า, กชค. จัดทำแนวปฏิบัติทางการค้าเพื่อคุ้มครองเกษตรกรผู้ปลูกผลไม้ให้ได้รับความเป็นธรรมจากผู้รับซื้อผลไม้ (ล้ง), เผยแพร่ 8 พฤษภาคม 2563 สืบค้น 28 มิถุนายน 2563)

กรณีที่ 1 การปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจรับซื้อผลไม้

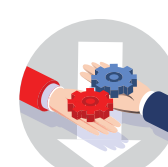
การปฏิบัติทางการค้าของผู้รับซื้อผลไม้ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นพฤติกรรมที่ไม่ใช่การประกอบธุรกิจที่เสรีและเป็นธรรมอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่เกษตรกร มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้



1. การกำหนดเงื่อนไขอย่างไม่เป็นธรรม หรือละเว้นการกำหนดเงื่อนไขในสัญญาอย่างไม่เป็นธรรม เช่น • การไม่ระบุวันหรือช่วงเวลาในการเข้าเก็บผลไม้ • การกำหนดไม่ให้เกษตรกรมีสิทธิรับเงินมัดจำหรือไม่ระบุกรอบเวลาที่แน่นอนให้เกษตรกรมีสิทธิรับเงินมัดจำกรณีผู้รับซื้อผลไม้ผิดนัดไม่เข้ามาเก็บผลไม้ตามที่ตกลงในสัญญา • การไม่ระบุวันสิ้นสุดของสัญญาซึ่งส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถขายผลไม้ให้ผู้รับซื้อผลไม้รายอื่นได้ • การแก้ไขสัญญาเพียงฝ่ายเดียวโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเกษตรกรหรือใช้อำนาจต่อรองที่เหนือกว่าให้เกษตรกรยินยอม • เงื่อนไขที่ไม่เป็นธรรมในสัญญาในลักษณะอื่น ๆ	2. การกำหนดหรือปรับลดราคารับซื้อ หรือกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมภายหลังการทำสัญญา ซึ่งส่งผลต่อการปรับลดราคารับซื้ออย่างไม่เป็นธรรม เช่น • การปรับลดราคารับซื้อผลไม้ให้แตกต่างจากที่กำหนดไว้ในสัญญาโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร • การกำหนดระดับคุณภาพ (เกรด) ของผลไม้หรือเงื่อนไขอื่นใดอย่างไม่เป็นธรรมในขณะที่เก็บผลไม้หรือภายหลังเข้าเก็บผลไม้ เช่น ขนาดของผล ลักษณะของผล หรือสีของเปลือก เป็นต้น ให้ต่ำกว่าความเป็นจริงและแตกต่างจากมาตรฐานที่กำหนดเพื่อการปรับลดราคารับซื้อให้แตกต่างจากที่กำหนดไว้ในสัญญา • การกำหนดเงื่อนไขอื่นหรือการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการรับซื้อโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรซึ่งส่งผลให้ราคารับซื้อลดลง	3. การปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม เช่น • การชะลอการเข้าเก็บผลไม้ให้แตกต่างจากเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถขายผลไม้ให้ผู้รับซื้อผลไม้รายอื่นได้หรือขายได้ในราคาที่ลดลง • การเก็บผลไม้ไม่ครบตามจำนวนที่ตกลงไว้ในสัญญา หรือเลือกเก็บผลไม้บางส่วน ในกรณีที่มีการทำสัญญารับซื้อแบบเหมาสวน ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถขายผลไม้ให้ผู้รับซื้อผลไม้รายอื่นได้หรือขายผลไม้ได้ในราคาที่ลดลง • พฤติกรรมในลักษณะอื่น ๆ ที่เป็นการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม อันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่เกษตรกร
---	---	---

กรณีที่ 2 การกระทำอันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจรับซื้อผลไม้

การร่วมกันของผู้รับซื้อผลไม้ที่แข่งขันในตลาดเดียวกัน ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการกระทำที่เป็นการร่วมกันเพื่อผูกขาดหรือลดการแข่งขันหรือจำกัดการแข่งขัน



1. การร่วมกันกำหนดราคาซื้อหรือเงื่อนไขทางการค้าใด ๆ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมที่ส่งผลต่อราคาผลไม้	2. การร่วมกันจำกัดปริมาณของสินค้าที่ผู้รับซื้อผลไม้แต่ละรายจะซื้อตามที่ตกลงกัน	3. การร่วมกันกำหนดแบ่งท้องที่หรือกำหนดเกษตรกรที่ผู้รับซื้อผลไม้แต่ละรายจะซื้อผลไม้อันเป็นการจำกัดทางเลือกขายของเกษตรกร
---	--	--

ประกาศดังกล่าวจะช่วยสร้างความเป็นธรรมในการประกอบธุรกิจรับซื้อผลไม้ แต่ทั้งนี้ผู้รับซื้อผลไม้ (ลิง) และเกษตรกร ก็จำเป็นต้องระมัดระวังพฤติกรรมการค้าที่ไม่ให้ฝ่าฝืนกฎหมายการแข่งขันทางการค้าอีกด้วย

พฤติกรรมต้องห้ามตามกฎหมายการแข่งขันทางการค้าและบทลงโทษ

การกระทำใดที่เป็นการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น?

มาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ได้กำหนดข้อห้ามไม่ให้ผู้ประกอบการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมที่ไปก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น ในลักษณะดังนี้



1. กีดกันการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายอื่นอย่างไม่เป็นธรรม



2. ใช้อำนาจตลาดหรืออำนาจต่อรองที่เหนือกว่าอย่างไม่เป็นธรรม



3. กำหนดเงื่อนไขทางการค้าอันเป็นการจำกัดหรือขัดขวางการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการอย่างไม่เป็นธรรม



4. การกระทำในลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หากผู้ประกอบการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น จะได้รับผลอย่างไร?



ชำระค่าปรับ
ในอัตราไม่เกิน
10%
ของรายได้

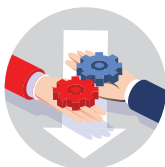
มาตรา 82 แห่ง พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ได้กำหนดบทลงโทษทางปกครองสำหรับผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนกฎหมายในกรณีที่มีการกระทำการเป็นการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม โดยต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกิน 10% ของรายได้ในปีที่กระทำความผิด แต่หากเป็นการกระทำความผิดในปีแรกของการประกอบธุรกิจ ให้ชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกิน 1 ล้านบาท

การกระทำใดที่เป็นการร่วมกันที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อการแข่งขันอย่างร้ายแรง?

มาตรา 54 แห่ง พ.ร.บ.การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 และประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำร่วมกันของผู้ประกอบการ อันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาด พ.ศ. 2561 ได้กำหนดข้อห้ามไม่ให้ผู้ประกอบการกระทำการร่วมกันในลักษณะดังนี้



(1) กำหนดราคาหรือเงื่อนไขทางการค้าที่ส่งผลต่อราคาสินค้าหรือบริการไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม



(2) จำกัดปริมาณของสินค้าหรือบริการที่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะผลิต ซื้อ จำหน่าย หรือบริการตามที่ตกลงกัน



(3) กำหนดข้อตกลงหรือเงื่อนไขในลักษณะสมรู้กัน เพื่อให้ฝ่ายหนึ่งได้รับการประมูลหรือประกวดราคา หรือเพื่อให้ฝ่ายหนึ่งเข้าแข่งขันราคาในการประมูลหรือประกวดราคา



(4) กำหนดแบ่งท้องที่ในการจำหน่ายหรือลดการจำหน่ายหรือซื้อของผู้ประกอบการแต่ละรายในท้องที่นั้น หรือกำหนดผู้ซื้อหรือผู้ขายที่ผู้ประกอบการแต่ละรายจะจำหน่ายหรือซื้อสินค้าหรือบริการได้ โดยผู้ประกอบการอื่นจะไม่ซื้อหรือจำหน่ายหรือซื้อสินค้าหรือบริการนั้น

ทั้งนี้ การกระทำนี้จะยกเว้นการร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ

การผูกขาด การลดการแข่งขัน และการจำกัดการแข่งขันตามมาตรา 54 เป็นอย่างไร?

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำร่วมกันของผู้ประกอบธุรกิจ อันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาด พ.ศ. 2561 ได้กำหนดความหมายของการผูกขาด และการพิจารณาการลดการแข่งขันและการจำกัดการแข่งขันในลักษณะดังนี้



(1) **การผูกขาด** คือ การที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่มีการแข่งขันในตลาดซึ่งมีอำนาจกำหนดราคาและปริมาณสินค้าหรือบริการของตนได้อย่างเป็นอิสระ



(2) **การลดการแข่งขัน** ให้พิจารณาถึงการแข่งขันที่ลดลงในตลาด เช่น จำนวนคู่แข่งในตลาดลดลง จำนวนสินค้าหรือบริการในตลาดที่แข่งขันกันลดลง



(3) **การจำกัดการแข่งขัน** ให้พิจารณาถึงการแข่งขันที่ถูกจำกัดในตลาด เช่น คู่แข่งรายหนึ่งถูกจำกัดสิทธิหรือโอกาสในการจำหน่ายสินค้าหรือบริการ หรือถูกจำกัดสิทธิหรือโอกาสในการดำเนินการเพื่อแข่งขันในตลาด

ทั้งนี้ การลดการแข่งขันและการจำกัดการแข่งขันให้พิจารณาเฉพาะกรณีที่มีผู้ประกอบธุรกิจมีส่วนแบ่งตลาดรวมกันตั้งแต่ 10% ขึ้นไป

หากผู้ประกอบธุรกิจร่วมกันที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อการแข่งขันอย่างร้ายแรง จะได้รับผลอย่างไร?

มาตรา 72 แห่ง พ.ร.บ.การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ได้กำหนดบทลงโทษอาญาสำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่ร่วมกันทำให้เกิดความเสียหายต่อการแข่งขันอย่างร้ายแรง โดยต้องจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือชำระค่าปรับในอัตราไม่เกิน 10% ของรายได้ในปีที่กระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่หากเป็นการกระทำความผิดในปีแรกของการประกอบธุรกิจ ต้องจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือชำระค่าปรับในอัตราไม่เกิน 1 ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ



จำคุกไม่เกิน
2 ปี

หรือทั้งจำทั้งปรับ



ชำระค่าปรับ
ในอัตราไม่เกิน
10%
ของรายได้



สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า OFFICE OF TRADE COMPETITION COMMISSION



มองโลก แข่งขัน

COMPETITION FOCUS

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

ที่ปรึกษา : นายสมศักดิ์ เกียรติชัยลักษณ์

บรรณาธิการ : ว่าที่ร้อยตรีเอก บุกรานนท์

กองบรรณาธิการ : นายณนทพร เลิศสนธิ์
นางสาวพรรัตน์ มุ่ยละมัย
นางสาวกรกมล แก้วเจียม

จัดทำโดย : ฝ่ายเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วม
โทร 0 2199 5411 อีเมล advocacy@otcc.or.th



0 2199 5400

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (สทค.)
Office of Trade Competition Commission (OTCC)
www.otcc.or.th | info@otcc.or.th



Website



Fanpage



Line Official



YouTube